

Sviktet av skolen

AV STIAN STORRVIK

Tilpasset opplæring er noe alle elever har krav på. Men hva er tilpasset opplæring? Altfor mange tenker automatisk på elever som henger etter det alderstilpassede nivået som kunnskapsløftet legger føringer for. Hva med de som ligger over dette nivået? Hva med de som trenger oppfølging og hjelp til å få enda større utfordringer å strekke seg etter? Denne gutten mistet motivasjonen og kjedet seg, på tross av at han var en av de flinke. Her er hans opplevelse av en skole som sviktet ham.

Jeg var alltid flink på skolen. Den som ville gå løs på alle oppgavene i timen først, løse leksene best og få høyest score på prøver, var meg. Jeg har alltid likt realfag, og særlig matte. Muligheten til å utvikle meg selv utover pensum glimret med sitt fravær. Likevel klages det på at det ikke finnes realfagskompetanse i norsk befolkning.

Fra jeg var liten løste jeg leksene til min tre år eldre søster. Moren min fant fort ut at jeg måtte ha skoleoppgaver før jeg nådde skolealder, og jeg var ferdig med førsteklassepensumet i matte lenge før min første skoledag. Da jeg først startet på barneskolen, ble jeg tatt ut av undervisningen for å spille spill på data. Å få følge undervisningen i andreklasse var helt uaktuelt. Da jeg startet i andreklasse fikk jeg (og senere flere andre i klassen) lov til å løse noen "nøtter" når vi var ferdige med matteundervisningen. Vi fikk følge fjerdeklasse sine ekstraoppgaver og se om vi klarte å løse dem. Omsider ble parallellklassene A, B og C delt inn i tre forskjellige grupper i matematikk etter kunnskap. Endelig fikk vi bryne oss på flere praktiske problemer og nøtter! Dette var siste gang jeg syntes matematikk var morsomt.

Året etter bestemte skolen seg for at skillet var feil. Dette kom trolig av klager fra foreldre som mente at barna deres ble stigmatisert – de samme barna som kalte oss nerder og mobbet oss fordi vi var i den "flinke" matteklassen. I



"...barna kalte oss nerder og mobbet oss fordi vi var i den "flinke" matteklassen."

femteklasse ble jeg satt til å følge den vanlige undervisningen. Det var utelukkende ting jeg hadde lært året før, og jeg gikk fort lei. Timene gikk med til å "gjøre ferdig leksene" – noe som tok veldig kort tid. Da jeg spurte læreren om hva jeg skulle gjøre etter det, endte jeg ofte opp med å sitte på pulten uten å ha noe å gjøre. Noen ganger fikk jeg ta et tidlig friminutt. For det meste lagde jeg egne oppgaver, men progresjonen var det dårlig med. Slik var tilværelsen i hele femte og sjette klasse. I syvendeklasse hadde de andre tatt meg igjen pensummessig, og motivasjonen min hadde nådd bunnen. Jeg hadde tross alt ikke gjort noe som helst i to år, ikke lært noe nytt, men kun blitt satt til å terpe på hva jeg allerede kunne fra før.

Da mine jevnaldrende nærmet seg samme nivå som meg, ble det plutselig mer prestisje i å fortsatt være best, og det ga meg noe

av motivasjonen tilbake. Det varte ikke lenge. På ungdomsskolen skulle vi slå sammen elever fra fem forskjellige barneskoler, og mattenivået var mildt sagt varierende. For at skolen skulle ha ressurser til å "få med alle", endte det med at jeg fikk utdelt en grønn bok med ekstra matteoppgaver uten noe som helst form for veiledning. Jeg tok det relativt greit, gjorde en del av oppgavene, men fikk alltid beskjed om at andre hadde prioritet foran meg da jeg trengte hjelp fra lærer.

Til slutt gadd jeg ikke mer. Jeg fant ut at ingen brydde seg om hva jeg gjorde i timene. Læreren var glad for at jeg ikke maste og kunne konsentrere seg om å hjelpe de svakeste. Tiden gikk for det meste med til å sitte bakerst i klasserommet, halvveis gjemt bak et skap. Det var en periode da jeg faktisk brukte mattetimen til å sove, uten at noen klagde på det. På videregående fikk jeg lov til å begynne å utvikle meg selv igjen, og jeg startet med tøffere realfag. Jeg bruker ingen av dem i dag, men det var fortsatt gøy å få utfordre den logiske sansen igjen.

Jeg syns det er rart at åtte av ni undervisningsår med matte har vært fullstendig uten utfordringer for meg. Til og med forslag på eget initiativ ble slått ned av skolens lærere og ledelse. Det var til og med en episode der jeg fikk beskjed om at jeg "sendte ut negative signaler" fordi jeg ikke deltok i en mattediskusjon om gangetabellen i tiende klasse (er ikke det barneskolepensum?). Jeg er enig i at det er viktig å få med alle, og at det er håpløst å gå for fort frem med pensum, men hvorfor i all verden skal alle følge samme skala? Det er ingen unnskyldning at det ikke finnes ressurser til det. Hvis skolen hadde hatt mot til å la elevene selv velge sitt ambisjonsnivå, få karakterer på grunnlag av det, og få opplæring til det, ville nok den generelle realfagskompetansen heve seg betraktelig. Det er i hvert fall mulig å få gjøre dette valget før man er 17 år og går på videregående – når mange jevnaldrende allerede har begynt i jobben de skal drive med resten av livet.

Det er trist at når man først overvinner barrieren av at man faktisk blir mobbet for å være flink, så ønsker ikke skoleverket å støtte deg likevel. ●